

TÜRK SİYASAL HAYATI

A

3451 2008 Bütünleme

1. Huntington'un Türkiye'deki demokrasiyi "ikinci dalga" demokrasi olarak adlandırmasına neden olan olgu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokrasiye geçişi tek parti iktidarının düzenlemiş olması
- B) II. Dünya Savaşı sonrasında dünyadaki demokratik gelişmeler
- C) Osmanlı toplumsal yapısının, cumhuriyet sonrasında da etkilemesi
- D) Türkiye'nin 1950 sonrası parlamenter yapısı
- E) Demokrasiye geçişin 1946-1950 döneminde yaşanmış olması

2. Aşağıdakilerden hangisi Türk demokrasinin Dünya'daki siyasal yapılar arasında belirleyici bir özelliğidir?

- A) Halkın demokrasiye karşı katılımcı tavrı
- B) Parlamento üstünlüğünü uygulaması
- C) İslam dünyasında yer alıp, hem demokratik hem de laik olması
- D) Çok partili parlamenter sistemi
- E) Güçler ayrılığının uygulanması

3. Demokratik değerlerin benimsenmesini vurgulayan "demokratik pekişme" tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tutucu
- B) Maksimalist
- C) Çoğulcu
- D) Minimalist
- E) Seçkin

4. Aşağıdakilerden hangisi İsmet İnönü'nün Demokrat Parti'nin programına ilişkin hassas olduğu konulardan biridir?

- A) Karma ekonomiye geçişin sağlanması
- B) Milli Şef anlayışının devamı
- C) Devletçiliğin korunması
- D) Devletin laik niteliğinin korunması
- E) Tek dereceli seçim rejiminin korunması

5. Aşağıdakilerden hangisi, Demokrat Parti'nin hızla yayılmasına karşı CHP'nin yeni siyasal rekabet şartlarına kendini uyarlamak için 1946 yılında parti tüzüğünde yapmış olduğu değişikliklerden biri değildir?

- A) Parti liderlerinin ömür boyu görev yapmasının engellenmesi
- B) TBMM seçim tarihinin 1947'den 1946'ya alınması
- C) Demeklerin kurulmasıyla ilgili yasağın devam ettirilmesi
- D) Siyasal partilerin kurulması üzerindeki yasağın kaldırılması
- E) Tek dereceli seçim sisteminin kabul edilmesi

6. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin siyasal tarihindeki ilk ve gerçek anlamda yarışmacı seçimidir?

- A) 1946
- B) 1950
- C) 1957
- D) 1961
- E) 1965

7. Aşağıdakilerden hangisi, 1946 TBMM seçimlerinden sonra DP'nin temel isteklerinden biridir?

- A) Yeniden seçmen yazılımı yapılması
- B) Parti liderlerinin değiştirilmesi
- C) Seçim sisteminin değiştirilmesi
- D) Seçim bilgilerinin yeniden düzenlenmesi
- E) Seçim sürecinin demokratikleştirilmesi

8. Siyasal partilerin ya da baskı gruplarının belli bir konuda birleşerek güç oluşturmalarına ne ad verilir?

- A) Ortaklık
- B) Strateji geliştirme
- C) Partiler arası uyum
- D) Meclis grubu
- E) Seçim birliği

9. Aşağıdakilerden hangisi, 1924 Anayasasını hazırlayan TBMM'nin en belirgin özelliğidir?

- A) Otoriter bir meclistir.
- B) Kemalistlerden oluşan bir meclistir.
- C) Osmanlıcı bir meclistir.
- D) Azınlıkların söz sahibi olduğu bir meclistir.
- E) Çok partili bir meclistir.

A

3451 2008 Bütünleme

10. Aşağıdakilerden hangisi, 1924 Anayasasının **en önemli** eksikliklerinden biridir?

- A) Başkanlık sistemine yol açması
- B) İnsan hakları ile ilgili düzenlemeler yapmaması
- C) Çalışanlara grev hakkı tanımaması
- D) Kontrol ve dengeleme sisteminin olmaması
- E) Orduya çok fazla ayrıcalık sağlaması

11. 1924 Anayasası; CHP'nin tek-parti iktidarı döneminde de, DP'nin on yıllık iktidarı döneminde de hiçbir değişikliğe uğramamıştır. Bu partilerden hiçbiri, daha hüriyetçi ve çoğulcu bir demokrasinin temelini atmak için, daha etkili anayasal fren ve denge mekanizmaları önermemişlerdir. 1924 Anayasasında bu amaca yönelik değişiklikler yapmamışlardır.

Buna göre CHP ve DP'nin uygulamalarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İsmet İnönü'nün ağırlığı hissedilmiş ve değişiklik yapamamışlardır.
- B) Liderler anayasayı tartışma konusu yapmak istememişlerdir.
- C) Ordunun TBMM üzerindeki etkisinden çekinmişlerdir.
- D) Bir kez iktidara geldikten sonra anayasanın sağladığı sınırsız olanakları kendi siyasal çıkarları için kullanmak istemişlerdir.
- E) Halkın çoğunluğu tarafından desteklenen anayasayı değiştirmek istememişlerdir.

12. Aşağıdakilerden hangisi, 1960 darbesi sonucunda kurulan Kurucu Meclis'de temsil edilen gruplardan biri **değildir**?

- A) Basın dernekleri
- B) Barolar
- C) DP Üyeleri
- D) Yargı organları
- E) Gençlik örgütleri

13. Türk parti sisteminin, oynaklık, parçalanma ve ideolojik kutuplaşma olarak tanımlanan özellikleri hangi tarihten sonra ortaya çıkmıştır?

- A) 1923
- B) 1938
- C) 1945
- D) 1960
- E) 1970

14. Aşağıdakilerden hangisi, askeri rejim tarafından hazırlanan 1983 Seçim Kanunu'nun özelliklerinden biridir?

- A) Yüzde 5'lik ülke barajı
- B) Düşük seçim çevreleri barajı
- C) Yüzde 10'luk ülke barajı
- D) Tek partili rejim anlayışı
- E) Tek dereceli sistem

15. Aşağıdakilerden hangisi Demokrat Parti, Adalet Partisi, Anavatan Partisi, Doğru Yol Partisinin içinde yer aldığı siyasal parti grubudur?

- A) Ortanın solu
- B) İlerici partiler
- C) Tutucu sağ
- D) Merkez sol
- E) Merkez sağ

16. Aşağıdakilerden hangisi, 1946-1960 arasında Türk parti sisteminin belirleyici özelliğidir?

- A) Teokratik sistem
- B) Monarşik sistem
- C) Tek parti sistemi
- D) Kitle parti sistemi
- E) İki parti sistemi

17. Karşılıklı menfaat ilişkisine dayanan siyasal yapılanmaya ne ad verilir?

- A) Bütünleşme
- B) Birleşme
- C) Siyasal uyum
- D) Yanaşmacılık
- E) Endoktrinasyon

18. Aşağıdakilerden hangisi, reform yoluyla demokrasiye geçişin ayırt edici bir özelliğidir?

- A) Geçiş sürecinin otoriter yöneticilerce başlatılması
- B) Geçiş sürecinin parlamento tarafından yürütülmesi
- C) Geçiş sürecinin Anayasa mahkemesinin önderliğinde gerçekleşmesi
- D) Geçiş sürecinin ordunun belirleyici etkisinde gerçekleşmesi
- E) Geçiş sürecinde seçim sisteminin rol oynaması

3451 2008 Bütünleme

19. Otoriter iktidar sahiplerinin yönetimden çekilmelerinin bazı şartlara bağlanması ve bu şartların, takip eden demokratik siyasi düzende korunması için yasalara konulan güvencelere ne ad verilir?

- A) Rejim dengeleme sistemi
- B) Çıkış garantileri
- C) Demokrasi garantileri
- D) Otoriter rejimi koruma
- E) Orduyu destekleme

20. Aşağıdakilerden hangisi 1961 Anayasasının silahlı kuvvetler ile ilgili düzenlemelerinden biridir?

- A) Silahlı kuvvetler için mahfuz ya da özerk alanların belirlenmiş olması
- B) Ordunun yargı denetiminden çıkarılması
- C) Ordunun Sayıştay denetiminden muaf tutulması
- D) Askeri sıkıyönetim mahkemelerinin kurulması
- E) Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulması

21. Aşağıdaki Cumhurbaşkanlarından hangisi, askeri rejim sonrasındaki demokratik rejimde, seçim sürecinin manipülasyonu ile seçilmiştir?

- A) Celâl Bayar
- B) Kenan Evren
- C) İsmet İnönü
- D) Fahri Korutürk
- E) Turgut Özal

22. Silahlı kuvvetlerin, Devlet Denetleme Kurulu'nun denetiminden muaf tutulması aşağıdaki düzenlemelerden hangisiyle sağlanmıştır?

- A) 1924 Anayasası'yla
- B) 1961 Anayasası'yla
- C) 1971 anayasa değişiklikleriyle
- D) 1982 Anayasası'yla
- E) 1995 anayasa değişiklikleriyle

23. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı İmparatorluğu'nda, devlet otoritesinin aşırı ölçüde merkezileşmesinin en önemli sonuçlarından biridir?

- A) Devlet memurlarının itibar kaybetmesi
- B) Sivil toplumun zayıflaması
- C) Saray çevresinin yönetimi doğrudan ele alması
- D) Demokratik bir yönetimin oluşması
- E) Güçlü devlet elitlerinin oluşması

24. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı İmparatorluğu'nda devlet elitlerini oluşturan gruplardan biri değildir?

- A) Gayrimüslim tebaa
- B) Ulemalar
- C) Devlet memurları
- D) Ordu görevlileri
- E) Saray görevlileri

25. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı-Türk devletinin ayırıcı özelliklerinden biridir?

- A) Güçlü maliye geleneği
- B) Güçlü devlet geleneği
- C) Uzlaşmaz hariciye geleneği
- D) Halkın yönetime katılması
- E) Demokrasi anlayışı

26. Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD), hükümetle doğrudan doğruya karşı karşıya gelme politikasını ilk kez hangi hükümete karşı uygulamamıştır?

- A) 1969 Demirel hükümeti
- B) 1977 Milliyetçi Cephe hükümeti
- C) 1979 Ecevit hükümeti
- D) 1980 Askeri hükümeti
- E) 1983 Özal hükümeti